

Чер кырынга тайбың дээш БЫЖЫГТУРЖУР

Тыва эки турачы эшөөрүм- биле кады Ала-чурттуу Улут дайынның оруктары-биле эр- тил, Украинаны хостаагыры- га кириштим. Бичангаш дайынның хай-халаачы, кады- дошкунун билдир мен. Эки ту- рачы тыва кыстар дайынга удуз эрес-данди тулчул тур- ганнар. Те чаап турар ок адаанга балыгланган дайын- чыларга эчичини баштайгы дуулазын чедирин, оларын сая- кескекке чүктет чедирери амыр эвес. От шугумунга быжыг тура-сорух негетинери чу- гаажок. Ону тыва эки тура- чылар мичан көргүзүл шы- дааннар-даа.

Чылдар чылдар-ла болгай. Бирээни эскеки солуп, шу- жуу эртин-ле турар. Совет улустун Ала-чурттуу Улут дайынның Тилеги-биле 40 чыла чоокшалаан, Ужуражыл- галарга, чымштарга бо-ла ча- ладан чезе бээр мен. Дайын- чанын аар уруктары, ба- за анаа чидирген эш-өөрүсү- түн дугайын катан сактып чугаалаары биске аар, ынды- даа болза совет кижилерин маалдырып чоруун, анаа дайын- чы болуп турганын авто- маттыккыч ала-чурттуу дайын- чыларын, тыва эки турачы- ларын дугайын улут чорга- рал-биле чугаалаар мен.

Дайын... коргунчтук сөс. Ону анык эскер, бистин келер үе- нис — уруулар көрбөс, ол сөс- тү дынчавас-даа ужурул. Ону урууну эстүрүп кижиниңке не- киж болгаш бүгү алаалар- биле бир дөмөй, делегейге бы- жыг тайбың дээш туржуп,

ууым кадып турар мен. Тай- бың ишке туржур дег буй- ның чүве кайда боор! Мээң ажил-амыдыралым мал ажи- лы-биле холбашкан, 1980 чыл- га чедир он ажил чыл ишти- не мадчынап келдим. Ол үе- ниң дүргүзүндө төрөөн ажил- агыым — СЭКП-ниң XXII съездин аттыг совхозка эвээш эвес хойну өстүрүп берип, дү- хтү дужаап келген мен. Тайбың күш-ажылымы Төрөөн чурт Күш-ажылды Кызыл Тук ор- ден-биле, хай саныг медалы- дар-биле демдөлгөн. Ол шан- наларын аразында Ала-чурт дайын орденнин бирги черге- си, ТАР-ны Күш-ажыл ор- денни база бар.

Чуртун Уденың Хообузу- нун биске совет кижилерге тымсыканы эрге-хүлээлге- ри-биле бүргөткөн бөгүлү чуртталгасы магалыг-дыр.

Совет Конституция шын- па-ла буйлаган. Оң ачында урууларын күзүп эртем-би- лини, мергежилни чедип ап турар. Чижээ, кызымыс Сне- глана совхозта зоотехник, Да- гирамыс райпода товаровед, эччи кызымыс база бар. Ам- лызында өөренип турар, алымында барып, ортумак эр- теминг эччи, технолог, зоо- техник эртемниң чынып келер- лери база бар. Бо—чүгө чан- гыс өг-бүлелер чижек-тир. А бистин чуртунда чезе өг- бүлү барыл болан-даа көрү- нер даан. Чуртталга — ма- га- лыг, чараш. Ону бис шупту улам быжыглатар, камгалаар ужурул бис. Чуртун Уденың хообузу-нун 31-ги чүдүлде

мынча деп бижиттинген: «Со- циалисттик Ала-чурттуу кам- галаары күрүениң эң чүгүлө хүлээлгелеринге хамааржыр болгаш бүгү улустун херэ бо- лур». Төрөөн чуртун карак огу дег камгалаары дег ындыгты хүлээлге каяа турар! Совет кижилер ол хүлээлгени тө- лөткөп күөсүдип келген-даа, күөсүдип-даа турар. Делегей- ге империализмниң талазын- да ядролук кыжаныг күштел- ген бо үсдө чепселенишкни- ни кызырар, ядролук чепсекти хорур, ону бүрүң-биле ууш- каар дээш туржуп турар бис. Бистин Коммунисттик партия- ныс, Совет чазавыс ол тала- зы-биле удуз ажилды кылдып чорууду турар. СССР-ниң Чо- гаалчылар эвелелиниң баш- таар чериниң чокта чаа эр- темн юбилейлик пленумунга К. У. Черненкоун чугаа-зы- ооң база бир бадтыкка-дыр.

Пенсияге үнүмүс-лаа, сов- хозумун ажил-кыжыг хире- ша-биле үлүмүнү киришти- рип турар мен. Совхозта че- ден ажыг кижиниңүг пенси- оонер чөвүленини ажилын чурттууну менээ дааскан. Совхозтун малынга ситен бе- лекчилеп чымыл калбас бис. Агиткааргалар айы-би- ле анаа кирип турар үдүвүс бис эвес. Мен болум хуумла бо чайын он дөрт тонна си- генин белектей, совхозка мал чени кылдып дужаадым.

В. БАЙЛАК,

эки турачы, Маалдыр-ие, Чөөн-Хемчик район.

СЕТКИЛ ХАНГАН ХӨӨРЕП ОРГАН

Талдыда С. Тока аттыг сов- хозтун хоочун ажилчылары- нын бирээни, 1930 чыл- дап бээр партия ке- жигетун Тиртык Халбаева Бавуун-оол-биле дүш болуп ужуражы берген мен. Бистин республикавыстың 40 чыл дүргүзүндө чедип алган че- дикшиктерин кара-биле көргөн ол хоочун чалымтаан республиканың дугайында сеткил ханышкын-биле хө- рөп орган.

Орус тараачынар биле ты- ва арааттарын наймалы ка- дыг-дошкун чылдарда быжы- гыт эгелен дээрин кырган демдөлгөн. Ужун чылдар үе- инде Элегеске орус штер дыка көвүдөп келген. Олар- ның аразында тыва дылды эки билдирер база эвээш эвес.

А «Күш эки таныш» деп

менди солчулганы билбес ки- жи мичан ховар турган. — Орус тараачынар биле тыва арааттар ужен чылдар- ның эгеленде тараа тарыыр- да, буга-сумун үндүрде чангыс өг-бүленин улууз дег күшү кадып алыр турган— деп, Тиртык Халбаева чугаа- лды. — Күш-ажыгты найм- рал оон эгелээ. СССР-ниң составында каттыжарынын эр- гежок чугулазынын дугайы- да чонун болзы база ын- ды харылаалардан төртү- түнгөн.

Амгы үедө бүгү Тывааны- лаа, Тандынын, Элегестин-даа чартылгаларын кырган салаа басып санал орду. Дөртөн чыл болгаш манаа келген ки- жи танышас чыгыш боор ден- даа орду. Чүгө оон чурттап келген булунун безин со- нуургапталынар. Т. Х. Ба- вуун-оолдун акызы Оюн Кош-

кулактын бүдөөн Кыргыс Хойтпак-оол даурет атка че- ден-бир, 1948 чылга чедир ээн чыткан черге «Тыва ко- балы» кобинат аштыткан. Кады-ножа чурттап чораян кудалары Оюн Манзаттын уруу Кара-кыс, күдөөн Мак- сим Манзаттар алдарлыг ар- тистер. Ол-ла черге чурттап чораян Оюн Араптан огуу Толгар-оол өртөмдөй...

Элегестин сурагыг кижиле- ринин ат-сымы алары берге, олар хой, Элегестин чаартыл- галарын санаары берге, ол ур. Акы-дунча орус болгаш өске-даа улустарын өг-бүлө- инде каттышкан тывалар аас-кежиктиг, бай-шыраак чурттап чоруурлар. олар даартагы хүнге, келер үеге бүдүредилер. Бо дугайында кырган сеткил ханышкын- биле хөөрөй. Анаа каттыш- пас арга чок.

О. ТОВУУ,

ТАЙБЫҢНЫҢ КИЧЭЭЛДЕРИ

Тургузучу тайбың ажилы- н, «Совет чурт чер кыры- нга тайбың дээш, ядролук дайынның кыжанын удуз кү- өл-сорукуг демдөлгөй турар. СССР-ниң Чогаалчылар эвелелиниң баштаар чериниң юбилейлик пленумунга чугаа- зынга К. У. Черненко анаа хамааршчылар чугаалап тура, мынча дээш: «Ядролук кыжа- нышкына удуз илдепеллик болгаш тодаргай сорулгалыг демдөсөйр керек. Бис мычаар демдөсөйр турар-даа бис». Бистин чуртунда ядролук дайын кыжанын удуз бү- гүлө чүдүлө кылдынып турар.

Чаа өрөдөлгө чымы оза- гай эгелен. Сентябрь 1-ниң хүнү — бүгү чоңун байыр-

далы — Билдирер хүнү кыл- дып эртен. Бүгү чоңун бай- ырдалы сентябрь бирээде кийин билгиле школарынга бир дугаар кичээл Тайбын- ның кичээли болган. Респу- бликаның өске школарынга мынша, Тайбынның кичээлде- ри Кызылдың № 2 ортумак школазының бүгү кластарын- га организастыг, бедик ден- нелге эртен. Уруулар оон дайын айымны чалдыгырыңче, бүгү делегейге тайбыны бы- жыгларынче уланган СССР- ниң дашкыкы политиканы улам ханы шингээлп алган- нар. Ук кичээлдерге өөреник- чилер күш-ажылыны, дайын- ны хоочуннары-биле, яны- бүрү мергежилди кижилери- биле ужурашкан. Өөреникчи-

лерниң «Мен тайбың дээш ба- дылап тур мен» деп бүгү-үлө- лө чогаалгаларын эге- ниң Тайбын кичээлдеги бер- ген... Тайбынга турсааткан темага чуртула коюктары доктаамап эртин турар. Оон- биле кады бугурулде черле- ринге ажиллаан ажалын уруулар Тайбын фондунуңе ба- за шилчидип турар. Бо бүгү чүдүлө урууларын Төрөөн чуртунга ынак чорукка, ол дээш туржуп билдир чорукка кижизидип турар. Бичангаш бистин урууларыстың «Чер кырынга тайбың дээш» дээш өтүт үнү оран-делегейге кал- гылап турар.

А. СОДУНАМ,

башкы,

ХОВУДАН—САДЫГЖЕ

Мурнуу чүктүн чымыс сад- тары-биле ногаа шөлдерин хайырамы Кыдыкы Сонгу чук хоорайларының магазин де- жирлерин дола берген. Азер- байдалының Чымыс-ногаа ажил-агый министрствозунуң Ленкоран болгаш Масал- лы районнарында аграр сай- гарылта каттыжышкынынар Урегобунуң газылары биле нефтинчирлерге, Нижневар- товскниң Сургут биле На- рын-Марын чуртталгалары- нга чүс-чүс тонна продук- цияны чорудуп берген.

Ол диннады СССР-ниң Чи- мыс-ногаа ажил-агый мини- стрствозунуң залларының би- рээниде тургустунган теле- тайп дамчыттыр келген. Хо- вулар биле чымыс садтарын- дан шыгамжыга болгаш ма- газинлерге продукция кээп турарынын дугайында шалып- кын диннады барымтаа- лары анаа хүнүнүң келер. Чер- черден кээп турар диннады- ларны СЭТА-ны корреспон- дентиниң дилээн сугаар-Но- гаа-чымыс продукцияны беле- деткелеринин болгаш чедир бээринин кол эгелеленин наачынын В. Предауну та- ыдылчылтат берген:

— Чуртун мурнуу чүктүн белекчилериниң иштикти ыпо- кту, хандылары-биле чергелеш- тирер бүгү-үлө фондунга кирер белекчилерге удуз ки- чээлгэй салып турар. Ажил- херекти шылал-ла күрүнө бугу-биле чынып турары ол. Чымыс-ногаа ажил-агый мини- стрствозунуң

ры ногаа ажил-агыйларын ажилын хайгарарар шыгыг контролду тургускан. Дүжүт ажаал алыр үедө дүжүт сөөр- турүлүн, ону сортаарының, кадалаалар черлерге чедирин бээрини тодаргай графиктерин бар. Ол бугурулде ажилы чыгыс ай чүрүмүг.

Ам ногаа сайгары чогум канчаар чоруп турары? Ногаа салдып алырынга За- кавказье республикалары, оон- даа Киргизия, Тажикстан биле Туркмени эртен чыл- дын бо-ла үезиндээленин мурал турар. Билдир-даа бол ховулар биле чымыс садтары- ның бүгү продукция аймаан белекчелерге Россия Федера- циясы, Украина, Молдавия биле Узбекстан ховудан турар. Анаа ногаа аймаа чогуру э- зинден бир-ийн, недела орай- тап бышкан ужурунда ындыг байдал бар апарган. Консерва бүдүренин темпиринге ол база салдарыг болган. Олар чуртун хөй-хөй районнарында илден бузалаан. Алырын ажилдачылары ам консерва кылдыр бугурулде черлерин ажилдачыларын айттыганын чижек-кемчөөлүңе чедер кем- чегелерин ап турар.

Салдыг чымистер талазы- биле бүгү-үлө фондунга ки- ринер берилге палып күөсөт- тинген. Капуста, морковь, чек- нок белекчээр ажил база эки чопуп турар. Чамдык областтарда хуу ажил-агый айы-биле чымыс, ногаа белекчелерин сатып са- лып турарычтес. Специали-

теривс ырак-узак суурларга продукция белекчээр болгаш ону колхоз рыногундан салдып алырын соксадыр сүмени ажилдачыларга берип турар. Дегин, чадыр садмаларын бол- гаш ногаа ырмакларын дам- чыштыр чаа ногаа, чымисти саддын калбартып кемчелерин ап турар. Чидиргелерин ол чалдып, херекчелериниң четче хандырып болур.

Бо хүндө чымыс садта- рында болгаш ногаа, карто- фель шөлдеринге күжүшкүн- киңинг ажил-ын соксаал чок. Алырын ажилдачылары дү- жүт ажаал алыр чедириниң эртертеринге болгаш продукцияны үр кадалаалар кылдыр савалап алырыңче бу- гү күжүн салып турар. Бо чымыс чуртта күшүгүлө вен- тилин болгаш кылмыл со- дуку системаларыг салдыр, четкиңиз баазалар тургусту- рган. Удуз соодалга оран-са- валарын шут-ла ажил-агый- ларда тургустуу турар. Волго- град областың «Волго-Дон» совхозунда сут. 5 тонна шир- кир кадалгай оран-саваларын тургускан. Бо чылдн чуртун алыр-агы дөвөсчелериниң туткан чаа шыгамжы оран- савалары чымыс садтары биле ногаа шөлдерин хайгарар чогумчалыг сайгара савалап алыр, олар-биле чоңу чаа дү- жүт алыныңче чедир ханды- рар, чидиргелерге талазы- рында чылдар арганы бээр.

А. УРВИНЦЕВ,

СЭТА-ны корреспондентиз, Москва.

СОВЕТ ИНИЦИАТИВАЛАРНЫ ДЕТКЭЭН

Бүгү делегейге тайбынны камгалаары Советтер чур- туунуң чүткүлдүн, чугаала- жымшкыны кылырынга ооң белегени СССР-ниң тай- бың инициативалары, ылаң- чы Каттышкан Наиялар Организацияның Кол Ас- самблеяның 39-ку сессия- зыга совет саналдар тодар- гай херечилер турар. Империа- лизмниң милитаристиң ула- ымышкыныга удуз бодунуң тайбынга ынак даштыкы по- литиказын Совет Эвелели чайлыш чокка чорудуу ту- рар.

Герман Демократтыг Рес- публиканың 35 чылгыга ту- раскааткан Берлиге болган байырыг туралга СЭКП ТК- ның Политбюро кескиңиң, СССР-ниң Министлер Чөвү- делениниң Дагразынын бирги ораалачыны, СССР-ниң даш- тыкы херектер министр А. А. Громыкоуң чугаагыңче удуз кичээлгени даштыкыны мас- салыг информация чепсектери угландырып турар.

БЕРЛИН. Тайбынны бол- гаш делегейниң айыма чок чорудуу быжыгларынның поли- тиказын Совет Эвелели чя- гылыш чокка чорудуу тура-

рын СССР база катан бады- каан-дыр деп, «Нойес дойч- ланд» солун бижээн. Совет Эвелели болгаш социалист ооң белегени СССР-ниң тай- бың инициативалары, ылаң- чы Каттышкан Наиялар Организацияның Кол Ас- самблеяның 39-ку сессия- зыга совет саналдар тодар- гай херечилер турар. Империа- лизмниң милитаристиң ула- ымышкыныга удуз бодунуң тайбынга ынак даштыкы по- литиказын Совет Эвелели чайлыш чокка чорудуу ту- рар.

ДЕЛИ. Амгы үеңиң эң чу- гула айтырылгыш шиптир- леринге, хамкыты мурнула боо-чепсекти эидере бугуру- ниң кычкытырбазыга со- нуургалды чорутуу Вашинг- тон килергелээр болза, АКШ- биле ылаңгыч чугаалажымш- кыныры кылырынга белегени Совет Эвелели база катан бадтыккан деп, «Стейтмен» солун демдөлгөн. Америя дипломатияның чепсез болган

кажарлаашкыннарга шүтүл- дөшкүннерге шиптирлэг ойт- тур шавымшкыны совет удуруткучуларын сөөлүг чу- гааларының үезинде тавар- шыттырган деп, «Патриот» со- лун бижээн.

УЛАН-БАТОР. КНО-нуң Кол Ассамблеяның 39-ку сессияның СССР-ниң ке- дегин тайбың инициатива- лынга «Улан» солун байыр че- дирген. Ол саналдар — чер кырынга тайбынны камгалаа- рынче уланган совет дашты- кы политиканың чайлыш чо- гунуң тодаргай бадтыкжаш- кымы-дыр.

Шериг күчүзүңүң талазы- биле Совет Эвелелиден ар- тым күшүгү болурун чедип алырыны АКШ чүткүлүшкөн, космос делегени ядролук да- ынының озаа болуруны айымдыг планын чогаалып турар деп, солун бижээн. А Совет Эвелели космос деле- гени чүгө тайбың сорулга- ларга, бүгү кижик төрөлгөтө- ниң чагай чорууга ажил- ларын саналап турар.

ПАРИЖ. Делегейге дүш- күрүлүг чорутуу күштелгени- биле холбаштыр Францияның

хөй-хитизни сеткил дүвү- рөшкенин килергелер турар деп тайбың дээш француз шипчөөшкн дээр массалыг инициатива организацияның национал секретары И. Шо- лер медалгаан. СССР-ниң тай- бын саналдарын Францияның тайбың талаалыкчылары нини- биле делтик, чүдүдүзүлүш турар деп, ол айткан.

НЬО-ЙОРК. КНО-нуң Кол Ассамблеяның амгы сес- сияның СССР-ниң килерген тайбың саналдары, ылаңгыя космос делегени чүгө тайбың сорулгаларга кижик төрөлгө- тенниң чагай чорууга ажиллаар дугайында совет инициативаны бүрүк-биле делтик турар бис деп, тайбың болгаш хосталган дээш херэ- жениринң делегей алаңымың америк организацияның ди- ректору Либ Френк мелег- лээн.

ВАШИНГТОН. «Делегей- ниң эччилери ядролук дайын- ны болдурбас дээш» делегей шипчөөшкениниң күөсөкки директору К. Ньюджент ме- делег кылган болгаш Совет Эвелелиниң тайбың санала- рын «кайтчык чугула бол- ган когору үезинде көдүргөн тайбың инициативалар-дыр» деп адаар. Ядролук халыгтыг кыжанышкыны уузка- рынче уланган кемчелерин алыр озаа чугула ужуз-дуу- лыг деп, ол демдөлгөн.

(СЭТА).

Чилиниң Компартиязынын кыйгыры

БУЭНОС-АЙРЕС (СЭТА). Чилиниң эң-не чажыг байдал- биле ажалдан турар Компар- тияны Пиночеттин шериг-фа- шистиг диктатуразын дүжүр- болгаш демократияны катан тургузарынче чуртун бугу-э- олоозостиг күштерин Салта- гадан кыйгарган.

Ажыгыч чоңиарың демсе- лениң нинтиң-биле көдүрүп турарынын үезинде чуртун келер үезинге, ооң демократ- тыг хөгжүлдезинге холбаштыр хөй саныг саналдарын оло- зотканын хураалчыларды кылдынып турарын олоозостиг бүгү политиктиг партиялар- ның удуруткучу черлерине Ком- партияны Тен Комитетиниң чоруткан документизине чу- гаалап турар. Коммунистер диктатуразын дүжүрүгүгга үн- дөлдөзүш, ол саналдары бот- тандырылгыга кыжырыңче бе- ден.

Эрге-чагыргада ханыг үтү- геленишкенин дууза-биле ызыртып турар араатанызг талаларын чүгө бүгү-үнү- ниң, чыгыс эртенг демисели- биле, байдалдарга холбаштыр оон бүгү хевилерин ажиллап турган, уузалык болуп деп, Чилиниң Компартиязы санап турар.

ЧУГААЛАЖЫШКЫННАР ДУГАЙЫ

САН-ХОСЕ (СЭТА). Саль- вадорунуң бугу-чуртунуң баш- тың Дуарте Сальвадорда хан төтүшкүнүгү дайынны соксадыр дугайында чугаала- жымшкынынар эгелээр сана- лыг хүлээп алганының дуга- ымыс мелегелээ. Ол саналды Национал хосталганын Фари- було Мартн аттыг Фронтузу (НХФ) болгаш Сальвадорунуң Революст-Демократтык Фро- нтузу (РДФ) бо чылдн май айда тускай дамчыкан бол- гаш ююлда хүрээ-хиттиг тө- лөзөкчелерин дамчыттыр ба- дыткап турган. Чугаала- жымшкынынар Сальвадорунуң Чалатанго департаментинде Ла-Пальма хоорайыга ок- табрь 15-те эгелээ. Тай- бың чугаалажымшкынынар чангыс эвес улаа саналаан НХБ болгаш РДФ анаа хол-

боштыр чуртта иштик месид- дежишкенин политиктиг ар- тым-биле шиптирлериң чедип алырынга боттарың быжыг тургустууң дугайын демдө- лгөн. Олар кризистиг бүгү та- лаалы айтыргаларын бугу-чур- тунуң төлөзөкчелери-биле чугаалажып көөргөн бөөн- було. Ла-Пальма хоорай патриот- тарын болгаш бугу-чуртунуң армияларының аразында ка- баа дайын чорудууларынның бооп турар департаментте ту- рар болгонда, тура халык- кынының фронтуларың удуруткучулары делегациялар- ның ажилын түзүп каап болур боо-чепсектиг дайылажымш- кынынар соксадыр, тала- ларын чепсектиг шериг кесек- терин хоорайым долгандыр 10 километр денискэрже үндү- рери саналаан.

БРЮССЕЛЬГЕ БОЛГАН ЧАСТЫШКЫН

БРЮССЕЛЬ (СЭТА). НАТО-нуң штаб-квартиразы Брюссельде Эвара району- да турар турар. Ол району чокта чаа дэч бажында частышкын болган. Сөөлүг эси- хонутка аңаа үш улаа удуз частышкын диннаган.

Сөөлүг частышкын америк «Хануалар» корпорацияның бажыңның чанынга болган. Ук корпорация дайыга ажил- лар электоронка терекс-де- лери бугурун турар. Бельгияның наймыскал радиозунуң дин- натканын бугуар алырга, частышкын болган түнүшлө- де кижилер айымага таварыш- таны, ынчалзажок корпорация-

ның бажыңыга удуз кога- радды чедирген. Америяк шериг-улетур корпорацияның болгаш барын-герман шериг- лерге машиналар бугурун бе- рип турар ГФР-ниң Ман Фир- мазынга хамаарштыр ча- зылдырышкынынар моос мурнула кылган. Ол бүгү фирмалар НАТО-биле сырып харылдаалыг.

Баштайгы ийн чазылды- рышкынар болгаш сөдүнае Соңгу Атаатка эвелелиңг кижигуштер чурттарын эч- чин черлерин камгаладын Бельгияның чазза күштелди- ген турган.

ТӨЛӨЭЛЕКЧИНИҢ МЕДЕГЛЕЛИ

ВАРШАВА (СЭТА). Поль- шаңың котраведка орган- нары 1944—82 чылдарда 2140 шпониары илереткенин Польша Улус Республиканың Иштика херектер министрствозунуң төлөзөкчизи Варш- вага поляк журналистерге дыңнаткан. Илереттирген ол шпониарың аразында 431 кижик америк разведкага, 713 кижик — англи, 219-у — фран- цуз разведкаларга, 206 кижик — барын Германияның раз- ведка органдарыга ажалдап, меделерин чымыс берип ка- лар.

Польшаның стратегтиг камгалаа черлеринге империа- листик күрүшелерин шип- чин черлериниң соңуургалы 1984 чылда улам-ла улгит- кан. «Лето-84» өөрдөлгелер болуу турган ПУР-луя рай- онының НАТО чурттарының дипломат-шпониары шургуу кирери орадажым турган. ПУР-га удуз шпони- уулаалары кылып турган АКШ-тың болгаш Великобританияның дипломаттары бо чылдн майда наераны тут- кав.

Никарагуаның улауу тайбынны күтөп турар, ынчалзажок империализм аге- рсияның үезинде республиканың улау- биче хамааталары холдан боо-чепсез сабайн турар. Олар төрөөн чуртунуң хосталганын болгаш хамаарышпас чорудуу камгалаа- рынга бүрүн шиптирлэг. Республикада

амгы үедө массалыг чыскаалар, митинги- дер болуп, оларын кыжыкчылары рево- люстуг чаалап алышкынынар камгалаа- рынга шиптирлэгил килергелер турар.

Г. НАДЕЖДИННИҢ ФОТОЗ
СЭТА-ның фотохрониказы.

АКШ-ТЫҢ ДАЙЫН БЕЛЕТКЕЛДЕРИ

ВАШИНГТОН. (СЭТА). Космос талазы-биле национал комиссияны тургузар дугайы- нда күөсөкки чарыкка прези- дент Рейган ат салган. Амер- кы космос программаның улауу хуузалыг сорулгалары тодаргайлаарына, бо талазы- биле АКШ-тың бар аргалары анализтен көөргүнч ол комис- сияны тургускун деп албан- бууду-биле тускай чаралаан. Бодунуң саналдарын чыл дү- гүзүндө хуузада кырып ке- лери комиссияга дааскал.

Космос делегени милитариз- астаар, анаа болгаш орттан дайын чорударында Америка- ның Каттышкан Штаттарының калбартып белекчелериниң үе- зинде ол комиссия тургусту- рган. Ракетага удуз камгалал- дың калбаз системаны тургу- зар талазы-биле чүгө эртем- шипчиле болгаш дүржүлгө- конструктор ажилдарын чоруду- гарга безин амгы сан-хөй чылдында Пентагон 1,4 миллиард долларын алган, мычаарга шериг-чепсез, оон иштинде ядро- лук чепсектери космоско тур-

гузарың АКШ база планнап турар. «Сылдыс дайыннары» чорударыга белекчел кылар чепсектиг күштерин космос командалаарын АКШ-тың шериг-агаар күштеринде бол- гаш шериг-далаа күштеринде тургускан болуп турар. Аэронавтика болгаш космос делегенини шипчилээр тала- зы-биле национал эргелеа АКШ-тың шериг ведомствозу- нуң — Пентагонунуң салбыры болуп берген. «НАСА-ны милитаризация» Рейганың ад- министративы ботталдырган деп, сенатор У. Проксмайра мелегелээ. Пентагонга ке- дерг хөй шериг чыгыларын кы- лып берип турар «Дженерал дайынмыс» деп корпорацияның ораалкы президентин турган Дж. Беггсти НАСА-ның дирек- торунга томуйлаан. Оон ора- лачымың албан-дужазыңга АКШ-тың шериг-агаар күштериниң министри турган Г. Марк томуйлаттырган. Ын- чангаш космосту тайбың со- рунгаларга шипчилээрин хөй

